



بررسی تغییرات بودجه ای شدید رژیم عبری

با هدف ادامه اشغالگری

پول ها را خرج اعطینا نکنید

باید بجنگیم!

رژیم اسرائیل در میانه جنگ برای پوشش نیازهای فوری ارتش و جبهه داخلی، بودجه ای معادل ۸,۳ میلیارد دلار به بخش دفاعی اضافه کرده است که باعث افزایش کسری بودجه از ۴,۹ به ۵,۲ درصد می شود

برای نصب حفاظ و تعمیر پناهگاه ها، ۳۲,۴ میلیون دلار به وزارت کشور برای جبران هزینه های اضطراری شهرداری ها، ۳۶,۴ میلیون دلار برای بازسازی ساختمان های دولتی در حيفا، ۱۲,۶ میلیون دلار برای تطبیق سیستم بهداشت با شرایط اضطراری و ۸,۶۴ میلیون دلار برای جایگزینی مدارس آسیب دیده. همچنین مبالغ دیگری شامل ۲۷ میلیون دلار برای توسعه مناطق شمالی، ۳۳,۷ میلیون دلار برای توسعه بئر شمع، ۸,۶۴ میلیون دلار برای به روزرسانی کمک توازن شهرداری ها و ۲۷ میلیون دلار برای تسریع ساخت وساز در بازار مسکن اختصاص داده شد.

برای تأمین این منابع، دولت علاوه بر کاهش بودجه وزارتخانه ها و توافقات ائتلافی، از ۱۴۸,۵ میلیون دلار کاهش یافته در مصوبات پیشین و ۶۵ میلیون دلار بودجه استفاده نشده بهره گرفت. بر اساس جزئیات اعلام شده، کاهش های وزارتخانه ای شامل ۵,۱۳ میلیون دلار از دفتر نخست وزیر، ۱,۰۸ میلیون دلار از وزارت امنیت داخلی، ۳,۵۱ میلیون دلار از نهادهای محلی، ۹,۹۹ میلیون دلار از وزارت آموزش، ۸,۱ میلیون دلار از آموزش عالی، ۷,۰۲ میلیون دلار از وزارت رفاه، ۵,۹۴ میلیون دلار از وزارت بهداشت، ۶,۲۱ میلیون دلار از خدمات اشتغال، ۵,۱۳ میلیون دلار از وزارت اقتصاد و صنعت و ۵,۱۳ میلیون دلار از نهادهای نظارتی است. این تغییرات نشان می دهد که دولت اسرائیل با وجود انتقادات و هشدارها و همچنین تظاهرات اعتراضی پیاپی توسط ساکنان عبری، اولویت خود را در شرایط جنگی بر تقویت بودجه نظامی و حفظ جبهه داخلی قرار داده و برای این هدف حاضر شده کاهش های بی سابقه ای را در سایر حوزه ها اعمال کند.

واکنش به این تغییرات بودجه ای چگونه بود؟

تصویب کاهش های گسترده در بودجه دولت با واکنش های تند و انتقادهای آشکار از سوی برخی وزرای کابینه و همچنین نگرانی در میان افکار عمومی همراه شد. در جلسه هیئت دولت، ایتمار بن گویر، وزیر امنیت داخلی، با حمله مستقیم به وزیر دارایی گفت اختصاص صدها میلیون دلار به کمک های انسان دوستانه برای غزه در حالی که مدارس اسرائیل از کمبود بودجه رنج می برند، به امنیت کودکان اسرائیلی لطمه می زند و آن را «بی آبرویی» خواند. یوآ کیش، وزیر آموزش نیز با لحنی مشابه خطاب به بزال اسموتریچ تأکید کرد که او «فرزندان غزه را بر فرزندان اسرائیل ترجیح داده» و هشدار داد که کاهش ۱۳۵ میلیون دلاری در آموزش می تواند مانع آغاز سال تحصیلی در دو هفته آینده شود. حییم کاتز هم پیش از نشست با ارسال نامه ای به نخست وزیر هشدار داد که کاهش ۵,۹۴ میلیون دلاری بودجه سلامت توان سیستم بهداشت برای واکنش به شرایط اضطراری و بازسازی بیمارستان سورکا را تضعیف خواهد کرد و در جلسه با اسموتریچ اعتراض کرد که حتی برای توضیح تصمیماتش با او تماس نگرفته است.

اتحادیه های معلمان از کاهش چشمگیر حقوق معلمان آموزش غیررسمی به ۲۴ میلیون دلار به جای ۱۵۳,۹ میلیون دلار به شدت خشمگین هستند

اصل اتفاقی که افتاده این است که دولت رژیم اسرائیل در میانه جنگ و به دنبال پیامدهای مستقیم درگیری نظامی با ایران و ادامه عملیات در غزه و برای پوشش نیازهای فوری ارتش و جبهه داخلی، بودجه ای معادل ۸,۳ میلیارد دلار به بخش دفاعی اضافه کرده است؛ این اقدام باعث افزایش کسری بودجه از ۴,۹ به ۵,۲ درصد می شود. به دلیل چنین حجم بزرگی از تزریق مالی، دولت تصمیم به کاهش بودجه تقریباً همه وزارتخانه ها و حتی توافقات ائتلافی گرفته است که در ادامه ذکر خواهند شد. این تصمیم اعتراض شماری از وزرا را برانگیخت؛ از جمله هشدار نسبت به اختلال در نظام سلامت یا آموزش، اما دولت عبری تأکید دارد که اولویت در شرایط جنگی تقویت توان نظامی و حفظ جبهه داخلی است. لازم به ذکر است که رژیم عبری در این گیرودار و جنگ و دعوی کاهش بودجه، بخشی از مبالغ را برای جبران خسارات غیرنظامی جنگ و کمک به شهرداری ها، بازسازی زیرساخت ها و کمک های انسان دوستانه به غزه اختصاص داده است تا تصویری که دولت محترم را هم برای خودش حفظ کند. در حالی که با یک نگاه ساده می توان متوجه شد تصویب این کاهش ها بیانگر اولویت مطلق جنگ در سیاست مالی دولت است، حتی به قیمت آسیب پذیری حوزه های اجتماعی و رفاهی.

این تخصیص و کاهش بودجه کدام وزارتخانه ها و سازمان ها را تحت تأثیر قرار می دهد؟

برای تأمین مبالغ مشخص شده در این تغییر بودجه، بیش از یازده درصد از ۱,۳۵ میلیارد دلار اختصاص یافته به بودجه توافقات ائتلافی کاسته شد و این رقم از حدود ۱,۳۵ میلیارد دلار به ۱,۲۱۵ میلیارد دلار کاهش یافت. همچنین بودجه سازمان هویت ملی یهودی ۲,۹۷ میلیون دلار کاهش یافت و بودجه وزارت مهاجران و مقابله با ضدیهودگرایی نیز از ۱,۰۸ میلیون دلار به ۶,۷۵ میلیون دلار رسید. بیشترین کاهش در بودجه مربوط به دستمزد معلمان آموزش غیررسمی بود که از ۱۵۳,۹ میلیون دلار به تنها ۲۴ میلیون دلار تقلیل پیدا کرد که معادل کاهش حدود ۸۴ درصد است. علاوه بر این، تصمیم گرفته شده که از سال ۲۰۲۶ کاهش کلی ۳,۳۵ درصدی در بودجه پایه همه وزارتخانه ها اعمال شود که میزان کاهش بر اساس حجم بودجه هر وزارتخانه متفاوت خواهد بود؛ برای نمونه در وزارت امنیت ملی هر درصد کاهش معادل ۱,۰۹ میلیون دلار، در وزارت آموزش ۱۰ میلیون دلار، در هزینه های امنیتی ۹,۴۵ میلیون دلار و در وزارت حمل و نقل ۱۸,۶ میلیون دلار است. این تغییرات با مخالفت جدی برخی وزرا مواجه شد و وزیر آموزش، یوآ کیش، تهدید کرد که کاهش ۱۳۵ میلیون دلاری در حوزه آموزش می تواند مانع آغاز سال تحصیلی شود و معاون وزیر، حییم کاتز، هشدار داد که کاهش ۵,۹۴ میلیون دلاری در بودجه سلامت توان سیستم را برای واکنش به شرایط اضطراری و بازسازی بیمارستان سورکا تضعیف خواهد کرد.

در مقابل، دولت برای جبران خسارات غیرنظامی جنگ نیز مبالغی اختصاص داد؛ از جمله ۸۶,۴ میلیون دلار به بیمه ملی برای طرح خروج کارکنان به مرخصی اجباری، ۲۷ میلیون دلار به وزارت دفاع

و تهدید به اقدامات اعتراضی کرده اند. همچنین کاربران شبکه های اجتماعی از اولویت دادن به کمک های خارجی و کاهش بودجه خدمات اجتماعی، آموزشی و بهداشتی انتقاد کردند و بسیاری این تصمیم را ناعادلانه و ضربه ای به طبقات متوسط و ضعیف جامعه دانستند.

این وضعیت چه خطری برای دولت عبری دارد؟

تصویب بسته کاهش های بودجه ای و انتقال میلیاردها دلار به بخش دفاعی، پیامدهای چندوجهی بر اقتصاد، جامعه و سیاست داخلی اسرائیل به همراه خواهد داشت و نشانه های آن هم اکنون در واکنش های سیاسی و اجتماعی قابل مشاهده است. کاهش گسترده در بودجه وزارتخانه ها، به ویژه آموزش، رفاه و بهداشت، به طور مستقیم بر کیفیت خدمات عمومی اثر خواهد گذاشت؛ کاهش ۱۳۵ میلیون دلاری در حوزه آموزش غیررسمی عملاً ده ها هزار معلم و خانواده های آن ها را تحت فشار قرار می دهد و تهدید به عدم آغاز سال تحصیلی بازناب همین بحران است. کاهش ۵,۹۴ میلیون دلاری بودجه، در شرایطی که بیمارستان ها تحت فشار جنگ هستند، خطر کاهش سطح خدمات به بیماران و تأخیر در بازسازی مراکز چون سورکا را تشدید می کند. چنین تغییراتی موجب افزایش نارضایتی اقشار متوسط و پایین خواهد شد که هم از افت کیفیت خدمات آموزشی و درمانی آسیب می بینند و هم از فشارهای اقتصادی ناشی از افزایش کسری بودجه و احتمال افزایش مالیات ها.

کاهش چشمگیر بودجه توافقات ائتلافی و محدود شدن اعتبارات نهادهایی مانند سازمان هویت ملی یهودی یا وزارت مهاجران، حساسیت احزاب مذهبی و راست گرا را برانگیخته و می تواند شکاف های درون ائتلاف حاکم را عمیق تر کند. اختلاف آشکار وزرایی چون بن گویر، کیش و کاتز با وزیر دارایی نشانه ای از تشدید کشمکش های درونی دولت است و این خطر را ایجاد می کند که با ادامه فشار اقتصادی، انسجام ائتلاف شکننده تر شود. در نهایت افزایش کسری بودجه از ۴,۹ به ۵,۲ درصد و انتقال بار هزینه ها به بخش های مدنی، اعتماد عمومی به مدیریت اقتصادی دولت را تضعیف کرده و در آینده نزدیک می تواند اعتراضات اجتماعی و اعتصاب های صنعتی را رقم بزند. بنابراین می توان گفت اگرچه دولت توان دفاعی را تقویت کرده است، اما هزینه اجتماعی و سیاسی این تصمیم می تواند به بحرانی درونی در ساختار قدرت اسرائیل منجر شود.